

[Gerda Møller.]

Foruden at henvide til den i betænkningen optrykte udtalelse fra indenrigsministeriet vil jeg gerne tilføje, at så længe ikke alle gratis kan føde på klinik eller sygehus, ser mit parti ingen anledning til — oven i købet på et tidspunkt, hvor det er vanskeligt at tilfredsstille efterspørgslen efter husmoderafløsere — at udvide den bestående ordning til at være vederlagsfri for alle i forbindelse med fødsel. Det vil jo kun øge presset på husmoderafløserne, mens den betaling, der spares, kun vil være et lille beløb for den enkelte i forhold til, hvad en fødsel i øvrigt koster, og udgiften for staten og kommunerne vil blive stor — der oplystes jo i udvalget noget om et beløb på op til 20 mill. kroner.

Dette lovforslag har fået en særdeles grundig udvalgsbehandling, og der er grund til at takke socialministeren for hendes beredvillighed med hensyn til at efterkomme udvalgets ønsker om fremhævelse i cirkulærer af forskellige forhold, bl. a. om udstrækning af hjælpens varighed ud over de 14 dage, hvis der er behov derfor, samt hjælpen ved børns sygdom i hjemmet.

Jeg skal ikke sige mere om lovforslaget, som mit parti tilsiger en fortsat velvillig behandling.

Eva Ree: Som det fremgår af betænkningen, har der ikke været stærkt divergerende meninger i det udvalg, der har været nedsat i forbindelse med lovforslaget om husmoderafløsning og hjemmehjælp. Der har været enighed om langt de fleste spørgsmål: enkepensionisters behov for hjemmehjælp, det behov, der kan opstå for husmoderafløsning ved børns sygdom, den varighed, husmoderafløsningen skal have, afløsning af personer, der i hjemmet passer et barn med en fysisk eller psykisk lidelse, og også i drøftelserne af løn-, takst- og refusionsspørgsmål. Der har været enighed, og udvalget har med tilfredshed noteret, at socialministeren i cirkulærer og i pjeseform vil medvirke til, at det bliver kendt, hvilken hjælp man kan få gennem husmoder- og hjemmehjælpsordningen. Knap så megen enighed har der så været om ydelse af husmoderafløsning uden vederlag i barseltillælde. Der er imidlertid ikke stillet noget ændringsforslag i forbindelse hermed.

Derimod er der stillet ændringsforslag på et andet område. Et mindretal, socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget, finder, at der inden for en nærmere fastsat årrække, f. eks. 3 år, bør indføres obligatorisk uddannelse af husmoderafløsere og hjemmehjælpere; og har derfor stillet ændringsforslag nr. 5. Nu vil det sikkert huskes, at lovforslaget om husmoderafløsning og hjemmehjælp oprindeligt er fremsat af den tidligere minister for familiens anliggender, fru Camma Larsen-Ledet; det var i november måned i fjor. I det lovforslag blev der ikke stillet forslag om obligatorisk uddannelse, formentlig fordi den tidligere familieminister såvel som den nuværende socialminister var klar over, både at der finder en gratis undervisning sted med ret til godtgørelse for mistede indtægter under undervisningstiden, og at der i flere kommuner stadig er mangel på husmoderafløsere og hjemmehjælpere. Hvis man nu gør uddannelsen obligatorisk, som mindretallet går ind for, kan man let løbe en risiko for, at de kommuner, der endnu ikke har formået eller evnet at etablere en husmoderafløsnings- og hjemmehjælpsordning, ikke magter opgaven, ikke kan få fornøden tilslutning.

Et flertal, det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget, har derimod i udvalget foreslået loven taget op til revision i 1971-72 — det er ændringsforslag nr. 7, der er stillet af socialministeren og tiltrådt af hele udvalget — og det har vi gjort ud fra den, synes jeg, nærliggende betragtning, at kommunesammenlægningerne kan gøre det ønskeligt at vurdere husmoderafløsernes og hjemmehjælpernes uddannelse for, når sammenlægningerne er en realitet, at kunne tage stilling til, hvilke krav det til sin tid kan være ønskeligt at stille til ordningen.

Flertalsbetragtningen må også ses i relation til ændringsforslag nr. 1, hvorefter det påhviler enhver kommunalbestyrelse at drage omsorg for, at der findes en husmoderafløsningsordning og en hjemmehjælpsordning fremfor, som det oprindeligt i lovforslaget, blot at drage omsorg for, at en sådan ordning findes.

Hertil kommer jo, at adskillige steder finder der, som jeg nævnte, en gratis undervisning sted. Siden 1962 har knap 4.000